

LIPIEC
2024

GRAMY
FAIR
#NIEdładopingu

POLADA
Polska Agencja Antydopingowa

NEWSLETTER

Informacje dla sportowców,
trenerów i działaczy polskich
związków sportowych

POLADA
Polska Agencja Antydopingowa

Raport antydopingowy

nr 7 / 2024

(1-31 lipca)

PRZYGOTOWANIA POLADA DO IO PARYŻ 2024

• **Ponad 700 „olimpijskich” kontroli**

Badania antydopingowe to filar działań na rzecz czystego sportu, szczególnie przed igrzyskami olimpijskimi. Dokładnie tak samo jest w tym roku. Praca w Polskiej Agencji Antydopingowej jest intensywna już od stycznia. Tylko na zlecenie POLADA wykonano do tej pory **ponad 480 kontroli** na zawodnikach i zawodniczkach z kwalifikacjami olimpijskimi. Do tego należy doliczyć kolejnych **ponad 250 kontroli**, które były wykonywane na zlecenie federacji międzynarodowych. A kontrole cały czas trwają i będą trwać także podczas igrzysk.

• **Edukacja nie tylko olimpijska**

Od początku roku w naszym kraju odbyło się już **ponad 70 spotkań edukacyjnych**, w których wzięło udział **ponad 4 tysiące uczestników**. Wśród nich byli także olimpijczycy, w tym siatkarki, koszykarze i strzelcy. Martwi jednak fakt, że ze szkoleń online dla olimpijczyków skorzystało zaledwie 21 sportowców. 28 osób uzyskało certyfikat po przejściu polskojęzycznego kursu na ADEL. – Wiedza antydopingowa pozyskana przed udziałem w Igrzyskach daje możliwość zwrócenia uwagi na to, co robimy dobrze, a co jest do poprawy. Dzięki pozyskanej wiedzy można ustrzec się przed błędem, który może dużo sportowca kosztować. Dlatego bardzo zachęcamy, by poświęcić czas na kurs. Zwłaszcza, że jest on dostępny online – mówi Michał Rynkowski.

Do edukacji antydopingowej szykują się już paralimpijczycy. Szef misji liczy, że ze szkoleń online skorzystają wszyscy reprezentanci.

Link do kursów:

ADEL na Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024 (Polski) – Anti-Doping Education and Learning (wada-ama.org)

ADEL na Igrzyska Paralimpijskie Paryż 2024 (Polski) – Anti-Doping Education and Learning (wada-ama.org)

• Kontrolerzy z Polski w Paryżu

Na Igrzyskach Olimpijskich i później Paralimpijskich pracować będą polscy kontrolerzy. Żeby zostać oficerem antydopingowym trzeba przejść intensywne, kilkudniowe szkolenie zorganizowane przez POLADA a następnie zdać egzamin. Tylko w ten sposób można zostać kontrolerem i współtworzyć system antydopingowy w Polsce i na świecie. Rola kontrolerów i przestrzeganie przez nich procedur są kluczowe w walce o czysty i uczciwy sport.

Żeby udział w igrzyskach olimpijskich mógł być możliwy, kontrolerzy musieli wykazać się solidnym, wieloletnim doświadczeniem zawodowym i udziałem w imprezach o zasięgu międzynarodowym. Jedną z takich stanowiły European Games III Igrzyska Europejskie Kraków – Małopolska 2023, w których wielu z nich brało udział. Należy także uzyskać status kontrolera międzynarodowego, a to oznacza zdanie egzaminów

w Międzynarodowej Agencji Testującej (ITA), w imieniu Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego (MKOl), odpowiada w Paryżu za realizację programu antydopingowego podczas igrzysk, w których udział weźmie ponad 10 tys. sportowców z 206 krajów.

POLSKIE PRZYPADKI NARUSZENIA PRZEPISÓW

ANTYDOPINGOWYCH PRZED IO PARYŻ 2024

• Dorota Borowska kajakarka

O pozytywnym wyniku testu antydopingowego Borowskiej poinformowano 15 lipca. W jej organizmie wykryto klostebol. To substancja z grupy steroidów anaboliczno androgennych, zabroniona w każdym czasie, za której stosowanie grożą 4 lata dyskwalifikacji. Najśłynniejsza sprawa dopingowa związana z tą substancją dotyczyła przypadku Therese Johaug, która użyła maści Trofodermin w celu leczenia poparzonych ust. W przypadku polskiej kajakarki przyczyną pozytywnego wyniku była też maść, ale – jak tłumaczy zawodniczka – została ona użyta do leczenia łap jej psa. Start zawodniczki w Paryżu jest obecnie w rękach Trybunału Arbitrażowego ds. Sportu (CAS). Jeśli CAS zniesie tymczasowe zawieszenie kajakarki, już za kilka dni kibice zobaczą ją na starcie.

- **Norbert Kobielski**
lekkoatleta

Polak zdążył złożyć olimpijskie ślubowanie, by ostatecznie nie pojechać do Paryża. Wszystko przez pozytywny wynik kontroli dopingu. O jego sprawie poinformowała Athletics Integrity Unity (AIU), która podjęła także decyzję o tymczasowym zawieszeniu zawodnika. W organizmie lekkoatlety ujawniono pentedron. Jest to substancja psychoaktywna o działaniu stymulującym, powszechnie zaliczana do tzw. dopalaczy. W przypadku lekkoatlety możliwa jest nawet 4 – letnia dyskwalifikacja.

- **Mateusz Rudyk**
kolarz

Sprawa kolarza to oczywiste zaniedbanie. Zawodnik od lat choruje na cukrzycę i przyjmuje insulinę. Ale ponieważ lek ten znajduje się na liście substancji i metod zabronionych w sporcie, aby go legalnie stosować potrzebne jest tzw. TUE – czyli dokument zezwalający na używanie zabronionej substancji w postaci leku w celach terapeutycznych. Rudyk nie złożył stosownego wniosku o wyłączenie w celach terapeutycznych po tym, jak poprzednie straciło ważność. W międzyczasie został skontrolowany i uzyskał pozytywny wynik badań antydopingowych. 31 lipca poinformowano, że zawodnik otrzyma tzw. retro TUE i będzie mógł wziąć udział w rywalizacji olimpijskiej. Pierwszy start 7-tego sierpnia.

PRECEDENS NA SKALĘ ŚWIATOWĄ. POLADA PIERWSZĄ AGENCJĄ

ANTYDOPINGOWĄ BIORĄCĄ UDZIAŁ W SPOTKANIU EUROJUST

Agnieszka Ostrowska, kierownik Zespołu Analityczno-Śledczego Polskiej Agencji Antydopingowej jako pierwszy śledczy w historii, ze wszystkich agencji antydopingowych na świecie, uczestniczyła w spotkaniu Eurojust. W trakcie wizyty omówiono współpracę w sprawach, w których powołano Międzynarodowe Zespoły Śledcze (JIT).

W Hadze POLADA pełniła rolę uczestnika spotkania. Członkami Eurojust z ramienia danego kraju mogą być prokuratorzy, sędziowie śledczy i funkcjonariusze policji.

W Prokuraturze Okręgowej w Gliwicach funkcjonuje obecnie sześć Międzynarodowych Zespołów Śledczych – najwięcej w Polsce w ramach jednej jednostki organizacyjnej prokuratury. Obecnie przedmiotem śledztw (dotyczących

m.in. poważnej przestępczości zorganizowanej, prowadzonej na terenie więcej niż jednego kraju Unii Europejskiej), prowadzonych w gliwickiej jednostce, są sprawy związane z obrotem narkotykami, sterydami, praniem brudnych pieniędzy, zabójstwami oraz oszustwem metodą na tzw. „wnuczka”. **Aż 3 z 6. spraw, objętych umowami JIT, prowadzone są przez Prokuraturę Okręgową w Gliwicach przy wsparciu Polskiej Agencji Antydopingowej.**

REGULARNE KONTROLE ANTYDOPINGOWE PODCZAS TOUR DE FRANCE

Międzynarodowa Unia Kolarska (UCI) stara się na każdym kroku podkreślać działania zmierzające do wyeliminowania zjawiska dopingu w tym sporcie. Podczas tegorocznego Tour de France kontrole dopingu odbywały się regularnie.

Olivier Banuls, szef kontroli Międzynarodowej Agencji Kontroli Antydopingowej (ITA), wyjaśnił, że żaden zawodnik nie jest wybierany losowo do testu. Lider wyścigu i zwycięzca etapu poddawani są kontroli automatycznie, a pozostali są wybierani na podstawie wyników i informacji z działu dochodzenia. Kontrola odbywa się w nieoznakowanej furgonetce, aby uniknąć niepotrzebnej uwagi. Pobieranie próbek krwi i moczu ma miejsce zarówno podczas etapów wyścigu, jak i w hotelach czy

autobusach zespołów. Wyniki badań są znane w ciągu 72 godzin, a w przypadku pozytywnego wyniku ITA przekazuje raport do Międzynarodowej Unii Kolarskiej (UCI), która rozpoczyna procedurę w związku z potencjalnym naruszeniem przepisów antydopingowych.

ESCAPE COLLECTIVE UJAWNIA KONTROWERSYJNE PRAKTYKI W KOLARSTWIE

Escape Collective ujawnia, że wiele drużyn uczestniczących w Tour de France używa kontrowersyjnej i potencjalnie niebezpiecznej praktyki inhalacji śmiertelnego gazu, jakim jest tlenek węgla, aby zoptymalizować trening wysokościowy swoich zawodników.

Przynajmniej trzy drużyny, w tym Visma-lease a Bike oraz UAE Team Emirates, z czołowymi zawodnikami Jonasem Vingegaardem i Tadejem Pogačarem, oraz Israel-Premier Tech, mają dostęp do drogiego urządzenia zwanego „carbon monoxide rebreather” które pozwala na precyzyjne dawkowanie tlenu węgla do płuc. Te typy urządzeń mają dwa potencjalne zastosowania w sporcie elitarnym. Pierwsze to narzędzie pomiarowe, które pomaga drużynom szybko i dokładnie śledzić kluczowe wartości krwi oraz zoptymalizować potężne korzyści fizjologiczne wynikające z treningu

wysokościowego. Drugie, bardziej agresywne podejście, nazywane inhalacją tlenu węgla, wykorzystuje te same urządzenia i techniki, wchodząc w nową i znacznie bardziej ryzykowną sferę inhalacji trującego gazu w celu poprawy wydolności. Coraz więcej ostatnich badań naukowych sugeruje, że wdychanie CO może mieć potężny wpływ na wskaźniki wydolności aerobowej, takie jak VO₂max, czyli zdolność pochłaniania tlenu przez organizm.

PRZEDŁUŻONE ZAWIESZENIE DLA LABORATORIUM W RPA

Światowa Agencja Antydopingowa (WADA) ponownie przedłużyła zawieszenie akredytacji laboratorium antydopingowego w Bloemfontein (RPA) na kolejne 6 miesięcy.

W marcu 2024 roku WADA nałożyła sześciomiesięczne zawieszenie z powodu licznych niezgodności z Międzynarodowym Standardem dla Laboratoriów (ISL), w tym niezgodności z dokumentami technicznymi (TD) oraz utrzymującymi się ograniczeniami analitycznymi (ATR) na metodzie analitycznej laboratorium wykorzystującej chromatografię gazową z izotopową spektrometrią mas. Na podstawie rekomendacji Grupy Doradczej Ekspertów ds. Laboratoriów (Lab EAG), Przewodniczący Komitetu Wykonawczego

WADA potwierdził przedłużenie zawieszenia laboratorium do 1 marca 2025 roku, lub do momentu spełnienia wymagań, jeśli nastąpi to wcześniej.

LAWRENCE CHERONO Z 7 – LETNIĄ DYSKWALIFIKACJĄ

35-letni maratończyk, którego próbka pobrana w maju 2022 roku poza zawodami, wykazała obecność trimetazydyny, próbował tłumaczyć jej obecność bólami żołądka, obwiniając lekarza, który „wstrzyknął mu nieznaną substancję.”

Wyjaśnienia zawodnika zostały szybko odrzucone przez Athletics Integrity Unit (AIU), co doprowadziło do procesu, który zakończył się jednym z najsurowszych wyroków: „AIU zakazała Lawrence’owi Cheronowi startów na 7 lat, począwszy od 16 lipca 2022 roku, za użycie substancji zabronionej (trimetazydyna) oraz próbę manipulacji jakkolwiek częścią procesu kontroli dopingowej.” Lawrence Cheron to znaczące nazwisko w lekkoatletyce, szczególnie w maratonach, gdzie wielokrotnie wykazywał swoją dominację. Wygrał maratony w Bostonie i Chicago w 2019 roku, dwa z najbardziej prestiżowych na świecie.

ZAWIESZENIE IRINY ALEKSEEVEJ

„Rosyjska Ronda” czyli Irina Alekseeva została zawieszona na 12 miesięcy za podwyższony poziom testosteronu w jej organizmie, co wskazywało na stosowanie niedozwolonych substancji.

Sprawa miała swój początek w ubiegłym roku, jednak dzięki współpracy Alekseevej z Amerykańską Agencją Antydopingową (USADA), zawodniczka została zawieszona tylko na rok od swojej ostatniej jej walki. Do rywalizacji w UFC będzie mogła więc wrócić w październiku tego roku.

TO JUŻ PRZESZŁOŚĆ... CIEKAWY HISTORIE DOPINGOWE Z IGRZYSKAMI W TLE

Trwają Igrzyska Olimpijskie. To dobry moment, by przypomnieć kilka najbardziej niesamowitych scenariuszy dopingowych, które wydarzyły się naprawdę.

- Jedną z ciekawszych jest historia tenisisty Richarda Gasqueta, u którego wykryto kokainę.

Początkowo został zdyskwalifikowany na dwa lata. Później kara została skrócona do niespełna 3 miesięcy. Wszystko za sprawą tłumaczeń zawodnika, które w ocenie orzekających były wiarygodne. Gasquet wyjaśniał, że narkotyk przedostał się do jego organizmu za sprawą pocałunków z nowo poznaną dziewczyną. Zwrócił uwagę, że w nocnym klubie, dziewczyna miała zniknąć na długi czas w toalecie, a później znów go pocałować.

- Innym, bardzo ciekawym i wręcz nieprawdopodobnym, a jednak prawdziwym przypadkiem była historia szermierza Daniela Jerenta, który miał bronić złotego medalu w drużynie podczas Igrzysk Olimpijskich w Tokio, ale został zawieszony za dorzolamid.

Na igrzyskach nie wystąpił, ale udowodnił swoją niewinność. Pół roku przed kontrolą antydopingową miał operację podczas której przetaczano mu krew. Jednym z dawców była osoba stosująca krople z dorzolamidem. Dorzolamid ma powinowactwo do krwinek czerwonych i długo utrzymuje się w organizmie. Nawet pół roku po podaniu w postaci kropli do oczu, których stosowanie w sporcie jest dozwolone. Przed Tokio podejrzani o doping byli także polscy strzelcy, którzy mieli

pozytywne wyniki z dorzolamidem. Dzięki dobrej dokumentacji medycznej udało im się udowodnić, że przyjęli dozwolony lek kilka miesięcy przed kontrolą. Ten przypadek został opisany w Drug Testing and Analysis, a współautorami artykułu byli pracownicy POLADA.

- Cień na legendzie Carla Lewisa? W 2003 roku Wade Exum, który w latach 1991-2000 był szefem kontroli antydopingowej Amerykańskiego Komitetu Olimpijskiego, przedstawił listę, na której znalazły się nazwiska sportowców, u których wykryto substancje zakazane, ale z różnych przyczyn ich nie zdyskwalifikowano albo zatuszowano wyniki. Wśród nich miał znaleźć się m.in. Carl Lewis.

Carl Lewis jest z pewnością legendą lekkoatletyki i sportu w ogóle. Zdobywając 10 medali olimpijskich, w tym 9 złotych, oraz 10 medali mistrzostw świata, w tym 8 złotych, zapisał się w świadomości kibiców na całym świecie. Stał się pierwszym sportowcem od czasów Jessego Owensa, który zdobył cztery złote medale podczas jednych igrzysk, triumfując w biegu na 100 metrów, 200 metrów, skoku w dal oraz sztafecie 4x100 metrów. Ze sportowcem wiążą się też jednak kontrowersje, o których wspomina Exum. Lewis początkowo odpierał zarzuty twierdząc, że to pomówienia i zemsta Exuma za zwolnienie z pracy. Tyle że po jakimś czasie

przyznał, że faktycznie wykryto u niego środki niedozwolone. Próbkę pobraną od Lewisa podczas kwalifikacji do Igrzysk Olimpijskich w Seulu w 1988 roku zawierały pseudoefedrynę, efedrynę i norefedrynę. Teoretycznie nie mógł wyjechać na igrzyska. Zdążył jednak złożyć odwołanie i wytłumaczyć się z nieświadomego ich stosowania. Dwa miesiące później wywalczył srebrny medal w „najbrudniejszym w dziejach igrzysk” biegu na 100 metrów, który jednak po kilku dniach został zamieniony na złoty. Zdyskwalifikowano przecież Bena Johnsona...

Do zobaczenia

w sierpniu!

POLADA
Polska Agencja Antydopingowa

